

הערכה באוריינות הלשונית ביסודי בחירום

הנחיות ודגשים

רציונל ועקרונות מנחים

הערכה פנימית בתקופה זו נועדה לסייע לכם, המורים, לתכנן את ההוראה ולדייק את המענים הפדגוגיים עבור התלמידים. היא מאפשרת לזהות תחומי חוזק ופערים בלמידה האוריינית. היא מפתח לשיח דיאלוגי ולפיתוח מכוונות עצמית בקרב התלמידים.

עקרון על: יש להעדיף הערכה מרוככת, דינאמית ודיאלוגית המשולבת ברצף הלמידה.

יש להימנע משימוש בכלים הסטנדרטים (כגון מבדקי שטף הקריאה והבנת הנקרא) לצורכי הערכה. הנחייה זו תלווה אותנו בשליש האחרון של השנה.

להלן הצעות להערכה חלופית שיסייעו לכם ליצור פרופיל אורייני של התלמידים לצורך תכנון ההוראה המותאמת בכיתה.

כיתה א – הערכה המשולבת בתהליך רכישת הקריאה והכתיבה

במקום מבדקים פורמליים, ההערכה תתבסס על התרשמות מיכולות הפענוח והכתיב.

1. טקסטים לפי שלבי רכישת סימני הניקוד: אפשר לבחור טקסט מתוך ספרי הלימוד המותאם

לסימני הניקוד שנלמדו לצורך הערכת יכולות הקריאה.

2. מבדק קריאה וכתיבה בכיתה א (מבדק 10 השימות): יש להשתמש בו רק עבור תלמידים

שסיימו את תהליך רכישת הקריאה, וגם אז באופן חלקי בלבד – משימות 6, 8 ו-10: קריאת מילים

מוכרות, קריאה קולית של סיפור והבנת הנקרא.

כיתות ב-ו – הערכה חלופית אותנטית

שטף קריאה (במקום מבדק "קול קורא!")

הערכת השטף תתבצע כחלק מהקריאה היומית בכיתה, תוך הקשבה לתלמידים הקוראים טקסט

לבחירתם. ההערכה והמשוב יהיו התרשמותיים ובעל-פה:

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית – אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית ביסודי

מדד	רמות ביצוע
דיוק	קריאה מדויקת קריאה מדויקת ברובה קריאה מדויקת בחלקה
קצב	קריאה גלובלית מהירה קריאה מקוטעת בחלקה קריאה מקוטעת ברובה
פרוזודיה (הנגנה)	הבעתית ומותאמת לתוכן ולתחביר טכנית שאינה מביעה תוכן ואינה מדויקת לתחביר

הבנת הנקרא

מתוך התחשבות במשאבי הקשב והחוסן הרגשי, נעבור להערכה המבוססת על משימות אורייניות יומיומיות.

עבודה בקבוצות קטנות: קריאת שיתופית של טקסט קצר ורלוונטי בקבוצה קטנה (עד 4 תלמידים) וקיום שיח על הרעיונות העולים ממנו.

שיקוף ועמדה: שילוב שאלות המזמינות הבעת דעה אישית והסברים.

הנגשה: אפשר להשתמש במבדק "[ליל הגחליליות](#)" בגרסאותיו המונגשות (גופן מוגדל, ניקוד, מחסן מילים).

כתיבה

מומלץ לבחור משימות המזמנות למידת עמיתים והתנסויות כתיבה רלוונטיות:
כתיבה הבעתית ופונקציונלית: עידוד כתיבה אותנטית וקיום שיח אישי על תוצרי התלמידים.
תלקיט (פורטפוליו): איסוף תוצרי כתיבה לצורך שיקוף התהליך.